

Jyväskylän yliopiston muutoksenhakulautakunnan kokouspöytäkirja 2/2026

Aika: 26.3.2026 klo 8.15–9.07

Paikka: Teams

Jäsenet: Maija Gerlander, Veikko Halttunen (varajäsen, asiakohdat 1–4), Oskari Lahtinen, Sami Nurmi, Kasper Salin, Kari Sippola, Minna Torppa (vpj.), Antti Valmari (pj.), Minna Ylilahti (asiakohdat 1–3; asiakohdassa 4 osallistui keskusteluun, mutta joutui poistumaan kokouksesta klo 9.04, juuri ennen päätöksentekoa)

Valmistelija: Marja Korhonen, marja.e.korhonen@jyu.fi, 040 770 7777

Sihteeri: Marja Korhonen, marja.e.korhonen@jyu.fi, 040 770 7777

1. Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 8.15. Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin.

3. Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Oskari Lahtinen ja Sami Nurmi.

4. Henkilön A oikaisuvaatimus koskien väitöskirjan arvostelua (Dnro 1802/12.05.00.00/2025)

Jyväskylän yliopiston tutkintosäännön 58 §:n mukaan opinnäytteiden arvosteluun tyytymätön voi pyytää siihen oikaisua yliopiston muutoksenhakulautakunnalta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta.

Matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan tiedekuntaneuvosto arvosteli Henkilön A (myöhemmin *Jatko-opiskelija*) väitöskirjan (<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-86-1052-6>) kokouksessaan 17.12.2025 arvolauseella ”hyväksytty”. Jatko-opiskelija sai tiedon tiedekuntaneuvoston päätöksestä sähköpostitse samana päivänä (Liite 2).

Jatko-opiskelija jätti 29.12.2025 väitöskirjansa arvostelua koskevan oikaisuvaatimuksen yliopiston muutoksenhakulautakunnalle (Liitteet 1 ja 3). Jatko-opiskelija ei ole tyytyväinen väitöskirjansa saamaan arvolauseeseen ”hyväksytty”, vaan vaatii, että väitöskirja arvosteltaisiin vastaväittäjän esityksen mukaisesti arvolauseella ”kiittäen hyväksytty”. Jatko-opiskelija katsoo, että päätöksenteossa olisi menetelty Jyväskylän yliopiston sääntöjen ja matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan väitöskirjojen arvostelukriteereiden vastaisesti.

Oikaisuvaatimusta täydentävä sähköpostikeskustelu on liitteenä 4. Opintohallinnon lausunto väitöskirjan arvostelun päätösprosessista on liitteenä 5.

Matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan tiedekuntaneuvoston lausunto oikaisuvaatimuksesta on liitteenä 6 ja Jatko-opiskelijan vastine tähän lausuntoon liitteenä 7.

Yliopistolain (558/2009) 84 §:n mukaan oikaisumenettelyssä annettuun opintosuoritusten arvostelua ja hyväksilukemista koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Liitteet:

1. Jatko-opiskelijan oikaisuvaatimus
2. Tiedoksianto matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan tiedekuntaneuvoston tekemästä arvostelupäätöksestä
3. Oikaisuvaatimuksen liitteet
4. Opintopäällikön ja Jatko-opiskelijan välinen sähköpostikeskustelu
5. Opintohallinnon lausunto
6. Matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan tiedekuntaneuvoston lausunto oikaisuvaatimuksesta
7. Jatko-opiskelijan vastine matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan tiedekuntaneuvoston lausuntoon

Päätösehdotus:

Päätetään asiasta saadun selvityksen perusteella, että Jatko-opiskelijan väitöskirjan arvolause pysyy matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan tiedekuntaneuvoston 17.12.2025 tekemän päätöksen mukaisena.

Perustelut:

Päätöstä tehdessään tiedekuntaneuvosto on ottanut huomioon vastaväittäjän, esitarkastajien ja tohtoriohjelman johtajan lausunnot. Jatko-opiskelijan väitöskirja on arvosteltu Jyväskylän yliopiston sääntöjä ja opintojakson arvosteluperusteita noudattaen.

Selvityksen perusteella väitöskirja on kiistatta ansiokas. Se ei kuitenkaan täytä arvolauseen ”kiittäen hyväksytty” kriteerejä.

Päätös:

Puheenjohtaja ehdotti kiittäen hyväksytty -arvolauseen antamista, mutta ehdotusta ei kannatettu. Sen jälkeen puheenjohtaja teki muutetun päätösehdotuksen: asia palautetaan tiedekuntaan uudelleen ratkaistavaksi. Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti, ja asia palautetaan matemaattis-luonnontieteelliseen tiedekuntaan uudelleen ratkaistavaksi.

Perustelut:

Hallintolain 45 § mukaan päätös on perusteltava. Perustelu voidaan joissakin erityisissä tilanteissa jättää antamatta, mutta mikään em. pykälässä mainituista tilanteista ei sovellu tähän tapaukseen. Pelkkä viittaaminen lausuntoaineistoon ei riitä perusteluksi silloin, kun päätöksenä on matalampi arvosana kuin mikä voisi lausuntoaineiston perusteella olla mahdollinen. Tältä osin väittelijän oikeusturva ei ole tiedekunnan päätöksessä toteutunut.

Tiedekunnan kokouksen aikaan voimassa olleen johtosäännön 14 § mukaan tiedekuntaneuvoston tehtävänä on arvostella väitöskirjat tarkastajien tai arviointilautakunnan (jos nimetty) lausuntojen perusteella.

Muutoksenhakulautakunta ei ota kantaa, voidaanko arvostelussa käyttää dokumentteja, joita johtosääntö ei mainitse. Tässä tapauksessa sellainen on tohtoriohjelman johtajan lausunto. Selvää kuitenkin on, että suuren painon antaminen johtosäännön ulkopuolisille dokumenteille on kyseenalaista. Tässä tapauksessa sellaisella dokumentilla on ollut suuri paino, koska arvosanaksi tuli sen mukainen vastoin tarkastajien ja vastaväittäjän arvosanaehdotusten enemmistöä.

Tutkintosäännön 52 § mukaan ennen väitöskirjan arvostelua tekijälle on varattava mahdollisuus vastineen antamiseen vastaväittäjän/ien lausunnoista ja mahdollisen arviointilautakunnan arvosana- tai arvolause-esityksestä. On tämän säädöksen hengen, ehkä myös kirjaimen, vastaista, että väittelijälle ei anneta mahdollisuutta antaa vastinetta tohtoriohjelman johtajan lausuntoon, vaikka sillä on suuri paino arvostelussa. Se annetaan väittelijälle vain tiedoksi. Tältäkin osin väittelijän oikeusturva ei ole tässä tapauksessa toteutunut.

Vararehtorin päätöksen 21.5.2019 mukaan vastaväittäjän lausunnossa ei tuoda esiin muita seikkoja kuin niitä, jotka esiteltiin myös itse väitöstilaisuudessa ja joihin väittelijällä näin ollen oli mahdollisuus vastata. On tämän periaatteen tarkoituksen vastaista, että arvioinnissa on käytetty perusteena sitä, että väitöstilaisuudessa esitetyt kysymykset olivat helppoja. Ei ole väittelijän velvollisuus varmistaa, että häneltä kysytään tarpeeksi vaikeita kysymyksiä. Tutkintosäännön 51 § mukaan vastaväittäjän perehdyttäminen on kustoksen vastuulla. Tältäkin osin väittelijän oikeusturva ei ole tässä tapauksessa toteutunut.

Vastineessaan tiedekunta toteaa, että vastaväittäjän lausunnossa ei perusteltu riittävästi, miksi arvosanan tulee olla kiitettävä. Perustelujen vajavaisuus ei ole väittelijän vastuulla. Siksi se ei sellaisenaan ole todiste siitä, että väitöskirja on huonompi kuin lausunnossa ehdotetaan arvosanaksi – se on vain merkki siitä, että lausunnon kirjoittaja ei ole saanut riittäviä ohjeita tai ei ole noudattanut niitä. Jos päätöstä varten ei ole käytettävissä riittäviä sellaisia tietoja, joiden hankkiminen ei ole väittelijän tehtävä, niin oikea menettely on hankkia lisää tietoa eikä olettaa, että puuttuvat tiedot olisivat huonomman arvosanan suuntaan.

Muutoksenhakulautakunta on varmistanut korkeaa arvosanaa kannattaneelta esitarkastajalta sähköpostitse, että hänen nimissään esitetty, 15.12.2025 päivätty dokumentti on hänen kirjoittamansa ja kuvastaa hänen näkemystään väitöskirjasta. Viestityksessä varmistettiin erityisesti, että hänen mielestään väitöskirja kuuluu 10 % huippuun ja että tohtoriohjelman johtajan tulkinta muutosehdotuksista arvosanan alentamista perustelevina seikkoina oli "completely inconsistent with my intent".

Muutoksenhakulautakunta on varmistanut myös vastaväittäjältä sähköpostitse, että hänen nimissään esitetty dokumentti on hänen kirjoittamansa ja kuvastaa hänen näkemystään väitöskirjasta. Vastausviestissään hän kirjoitti muun muassa "I sincerely hope that my statement will be helpful and contribute to a fair reconsideration of the "Pass with Distinction" evaluation, which I firmly believe is deserved" ja "It is particularly troubling to see informal impressions from audience members appear to override the formal PhD evaluation process."

Tiedekunnan pyrkimys suhteuttaa väitöskirjojen arvosanoja toisiinsa on kannatettava. Siihen valitut keinot ovat ainakin tässä tapauksessa ongelmallisia.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.07.

Puheenjohtaja

Antti Valmari

Sihteeri

Marja Korhonen

Pöytäkirjan tarkastajat

Oskari Lahtinen

Sami Nurmi